

Jenni Pitko vihr

Kirjallinen kysymys tuotantoeläimillä esiintyvistä sairauksista

Eduskunnan puhemiehelle

Ruokavirasto tilastoi teuraaksi lähetetyiltä tuotantoeläimiltä vuosittain löydettyjä terveysongelmia. Ruokaviraston sivulta löytyvät vuodesta 2017 eteenpäin nautoja, sikoja, siipikarjaa ja lampaita koskevien lihan tarkastuksen tilastot.

Nämä tilastot kertovat, että moni suomalainen tuotantoeläin ei voi hyvin. Kaikkein parhaiten vaikuttavat voivan lampaat, joilta esimerkiksi vuonna 2024 tarkastuksissa löytyi erilaisia tilastoituja vaivoja joiltain promilleilta teuraaksi tuoduista yksilöistä. Poikkeuksen muodostavat maksamadot, joita löytyi 1,6 prosentilta lampaita.

Muilla tuotantoeläimillä tilanne on paljon synkempi. Vuonna 2024 teurastetuilta naudoilta 10 prosentilta löytyi ruhjeita tai vertymiä, 3 prosentilta keuhkotulehdus ja 1,7 prosentilta paiseita. Broilereissa prosentiosuudet ovat pieniä, mutta koska teurastettujen broilereiden määrä on valtava, esimerkiksi vesipöhostä kärsiviä broilereita oli lähes puoli miljoonaa. Erilaisista iho-oireista kärsiviä broilereita tuotiin teuraalle yli 600 000.

Sikojen tilanne on hyvin vakava. Vuonna 2024 yli 7,5 prosentilta löydettiin sydänpussin tulehdus, lähes 5 prosentilta keuhkotulehdus ja lähes neljältä prosentilta suolinkaisvaurioita sekä lähes neljältä prosentilta paiseita. Kaikkin vakavin tilanne on, että miltei 30 prosentilta löydettiin keuhkokalvontulehdus. Tämä tarkoittaa, että yli 500 000 sialta löytyi merkittävästi elämää haittaava ja kivulias keuhkosairaus. Keuhkokalvontulehdus aiheuttaa muun muassa kuumetta, ruokahaluttomuutta, hengitysvaikeuksia ja veristä vaahtoa hengitysteissä.

Luvut ovat todella vakavia ja osoittavat, että Suomessa merkittävä osa tuotantoeläimistä voi todella huonosti. Huolestuttavaa on se, että esimerkiksi sikojen osalta tilanne on mahdollisesti vain pahentunut 2020-luvulla. Vuosina 2020—2024 keskiarvo sioista, joilta on löydetty keuhkokalvontulehdus oli 27 prosenttia. Vuosina 2022—2024 keskiarvo oli 29,5 prosenttia. Vuosien 2016—2019 keskiarvo oli 21 prosenttia.

Suuret luvut eivät ole ongelma vain eläinten hyvinvoinnin näkökulmasta. Sairaudet ovat yleisiä ja esimerkiksi siipikarjan tarkastukset tapahtuvat nopeasti, jolloin kaikkia sairastuneita yksilöitä ei huomata. Näin ollen osa päättyy teuraaksi ja liha kauppoihin. Tällöin kuluttajille myynnissä voi olla lihaa, joka on peräisin esimerkiksi tulehduksia sairastaneesta eläimestä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Valmis
5.0

Kirjallinen kysymys KK 448/2025 vp

Mitä hallitus tekee vähentääkseen tuotantoeläinten sairauksia ja

mitä hallitus tekee vähentääkseen erityisesti sikojen korkeaa sairastavuutta esimerkiksi keuhkokalvontulehduksen osalta?

Helsingissä 17.12.2025

Jenni Pitko vihr